

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 8 Sierpnia r. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 28 lipca.

Dzień 25ty czerwca, rocznica Narodzin JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI, ulubionego MONARCHY naszego, obchodzony był tego roku w Konstantynopolu, w odpowiedni ten uroczystości sposób. — Poseł Rosyjski wyprawiał wspaniały obchód w CESARSKIEGO Poselstwa pałacu na *Bujukdere* nad *Bosforem*, gdzie, po zdarzonym na *Pera* pożarze, stateczne jest przebywanie Poselstwa.

Zrana odprawiono się nabożeństwo w Cerkwi, przy tymże pałacu będącej, w obecności niektórych Osób Korpusu Dyplomatycznego, wszystkich Urzędników Poselstwa, Oficerów ze trzech okrętów wojennych, i w ogólności wszystkich Rosyjskich poddanych, w stolicy tej znajdujących się. Przy podniesieniu głosów w śpiewie prośby odtugie lata, okręty wojenne pod banderą Rosyjską, stojące na kotwicach przed samym pałacem Posła, dały ognia z dział, po 21 razy. Angielska fregata *Baarem*, stojąca przed pałacem Posła Brytanii Wielkiej w *Terapii*, odpowiedziała takąż liczbą. — Po skończonych modłach, wszyscy obecni nabożeństwu zaproszeni byli na śniadanie.

Wieczorem, pomienione okręty i cała farsa pałacu Poselstwa były oświecone. U P. Posła był bal, na który, prócz wszystkich Osób Korpusu Dyplomatycznego i w ogólności wielkiej części Europejskich mieszkańców tej stolicy, byli zaproszeni także znakomitsi Urzędnicy Tureccy. Chór muzyki gwardyi Sultauskiej podzielony był na dwie części, z których jedna połowa przygrywała na pobrzeżu przed Pałacem, dla publiczności, druga zaś w samej sali, dla tańczących. Zgromadzenie było nader liczne. O godzinie 12tej, przed samą wieczerzą, spalona była część przygotowanego fejerwerku i wypuszczony niewielki balon. Wieczera dana była w ogrodzie, pod dwoma namiotami, które były bardzo trafnie przyozdobione morskimi banderami, Rosyjskimi i Monarchatw Sprzymierzonych. Wielki stół, na 140 osób, u którego siedziały znakomitsze Osoby Korpusu Dyplomatycznego, Urzędnicy Tureccy i wszystkie bez wyjątku Damy, nakryty był w wielkim podługowatym namiocie, w końcu którego jsniał transparent z cyfrą JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI. Drugi stół, okrągły, pośrodku którego wznosiła się piramida z kwiatów i świec, przygotowany był pod namiotem okrągłym, dla dalszych gości. Część ogrodu, w której wieczerzali, przywoicie była oświecona. Przygrywała muzyka. Podczas wieczerzy wznoszono były różne toasty. Seraskier Basza powstał pierwszy i wniósł toast za zdrowie Cesarza JEJOMOŚCI, szczerego przyjaciela JEJEGO Wysockości Sultana, na co P. Poseł odpowiedział toastem zdrowia Sultana w takichże wyrazach, i wkrótce potem wniósł drugi toast za zdrowie tych wszystkich Osób Koronowanych, których reprezentanci znajdowali się u stołu wieczerzy. Następowały potem różne inne toasty, wnoszone przez niektórych PP. Ministrów cudzoziemskich i Turków, za zdrowie Cesarza Austriackiego, Królów Angielskiego i Francuzkiego i innych, za spokojność Europy i t. p.; między innemi też zdrowie Dam, co od Turków bardzo dobrze przyjętym było.

Po wieczerzy spalona była pozostała część fejerwerku, złożona z tarczy z wyobrażeniem dwogłównego Orła, oraz cyfry ICH CESARSKICH MOŚCI, i z pawilonu 300 rakiet. Za powrotem do

Pałacu na nowo się rozpoczęły tańce i trwały do godziny 5tej zrana. (P.P.)

Warszawa d. 12 sierpnia.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL Jmć raczył Nayłaskawiey nadać szlachectwo Panu Karolowi *Rehan*, Naczelnikowi Urzędu Pocztowego w *Zalesiu*. (G.W.)

— Rząd, baczny na niedostatek bydła rogatego w tym roku, z powodu pomoru i klęsk wojennych w kraju wynikły, a zarazem troskliwy o przyniesienie pomocy rolnictwu, obmyślił, za pośrednictwem Banku Polskiego, skuteczne środki, aby na nadchodzący jarmark w dzień S. Mateusza w *Warszawie*, znaczna ilość bydła rogatego, w celu zaopatrzenia tak rolników, jako i rzeźników, znajdować się mogła; przyczem nawet w wypłatach za woły, do rolnictwa kupione, obywatelom wszelkie czynione będą ułatwienia. (G.W.)

— Smutna doszła nas wiadomość z Rzymu, że Xieźniczka *Dorota*, *Henryka* i *Teresy* z Xieźąt Czarotoryskich, Xieźąt *Lubomirskich* córka, w kwiecie młodości, po trzecztygodniowej gorączce nerwowej, d. 2 lipca r. b. żyć przestała. (G.L.)

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 28 lipca.

Wczoraj, w piątek dnia 27 lipca, o w pół do 5tej z południa, NN. Cesarstwo Ichmość powrócili, w pożądanym zdrowiu, z podróży swojej, do Cesarzko-Królewskiego zamku w *Schoenbrunn*.

N. Pan postanowieniem swoim z dnia 13 stycznia 1832, wydanem do wielkiego Kancelarza, *Hrabi Mitrowskiego*, raczył w miejsce *Franciszka Ginul*, Radcy nadw. i dotychczas. duchownego referenta przy połączonej C. K. kancelaryi nadwornej, mianowanego Biskupem *Bryńskim*, mianować nayłaskawiey *Antoniego Buchmayer*, Radcę rządowego niższej Austrii i proboszcza, duchownym referentem przy C. K. połączonej kancelaryi nadwornej, z charakterem i płacą rzeczywistego Radcy. (G.W.)

PRUSSY.

Berlin d. 25 lipca.

Kommissya, postanowiona w celu ułożenia prawodawstwa prass, jest wydziałem rady stanu: składa się z 6 ministrów stanu i jednego referenta *P. de Slagemann*. Ta kommissya pracuje z gorliwością, aby projekt ukończyć, który potem do Wiednia, a po otrzymaniu tam zezwoleniu do *Frankfortu* postanym będzie. Cenzura jest podstawą tego projektu, który wyjątki tylko pojedynczym uprzywilejowanym stanom przyznaje, chociaż względem ostatniego punktu jeszcze zdania są podzielone.

— Dnia 29. —

Powszechnie dotąd biegają wieści o mającej wkrótce nastąpić zmianie ministeryum. Nie podpada żadnej wątpliwości, że ministrowie: wojny, publicznego oświecenia i spraw wewnętrznych, *Hacke*, *Alten* i *Schuckmann*, nie dłużej przy swych urzędach zostaną: albowiem dwaj pierwsi ciągle chorują, ostatni zaś, wiekiem nachylony, wkrótce od uciążliwych publicznych zatrudnień, oddali się do domowego zacisza. Lecz którzy mężowie ich miejsca zajmą, z pewnością nie można wiedzieć; głoszą, że wydział publicznego oświecenia ofiarowano Panu *Alexandrowi Humboldt*; lecz tenże wymówił się od przyjęcia tego urzędu. Wielu światłych ludzi utrzymuje, i nie bez przyczyny, że P.

de Nagler, nasz poseł przy seymie związkowym w Frankfurcie nad Menem, otrzyma wydział spraw wewnętrznych; ten wybór byłby bardzo szczęśliwym, ponieważ Prussy liczą mało mężów, tak biegłych w praktyce, jak P. Nagler; udowodnił on tę zdolność, kierując zarządem poczt; jemu winniśmy, że ta gałąź wewnętrznego zarządu ze wszystkich w naybardziej kwitnącym znajduje się stanie.

— Dnia 30. —

Podług niezawodnych doniesień, zaciągnię nasz rząd wkrótce nową pożyczką 10 milionów talarów. (G.C.)

Królewiec d. 29 lipca.

Dziś wieczorem przybył tu z Berlina J. K. Mość Xiążę August. (G.W.)

N I E M C Y.

Wyciąg z protokołu 26go posiedzenia Niemieckiego Zgromadzenia Związku z d. 19 lipca 1832 r. § 246, dotyczący się nadużycia druku, a szczególnie względem pism czasowych, wychodzących w Wielkiem Xięstwie Badeńskiem, pod nazwą: *Der Freisinnige i Wächter am Rhein*.

Uchwała. 1) Pisma czasowe, wychodzące w Wielkiem Xięstwie Badeńskiem: *Der Freisinnige i Wächter am Rhein*, zostają przez zgromadzenie Związku, na mocy danej onemu uchwały Związku z d. 20 września 1819 i 16 sierpnia 1824 powagi, utłumione i we wszystkich Państwach Niemieckich zakazane, jako też zakazane zostaje dalsze drukowanie tych pism.

2) Rząd Wielkiego Xięstwa Badeńskiego wzywa się przez swoje poselstwo, uchwałę tę natychmiast wykonać i o tem donieść.

3) W skutek tego, wydawcy pomienionych pism czasowych, mianowicie: Fryderyk Wagner, wydawca pisma *Der Freisinnige*, i Fr. Schlund, wydawca pisma *Der Wächter am Rhein*, nie będą w ciągu lat pięciu, a dale w żadnym Państwie Związku do redakcyi pism podobnych przypuszczeni.

4) Wszystkie rządy wzywają się do obwieszczenia i wykonania tej uchwały i doniesienia w ciągu trzech tygodni o tem, co rozporządziły; nakoniec:

5) Rząd Wielkiego Xięstwa Badeńskiego w odwołaniu się do uchwały z d. 10 maja r. b. wzywa się, aby w 14 dniach udzielił przyrzeczonego na 18tém tegoroczném posiedzeniu, d. 24 maja, objaśnienia względem właściwego redaktora teraz utłumionego pisma czasowego *Der Wächter am Rhein*; i to objaśnienie rozciągnął do rzeczywistych redaktorów pisma *Der Freisinnige*.

Znany dziennikarz Jerzy Fein, aresztowany i przyprowadzony do Brunświku, miejsca swojego urodzenia, puszczony jest na wolność.

Numer dziennika *Der Freisinnige* z d. 16 z. m. został zabrany z powodu artykułu o nowej uchwale Związku. Dziennik *Der Wächter am Rhein*, za artykuł w tym samym przedmiocie, podobnego doznał losu, przyczem wynaleźć miano, jak *Dziennik Frankfortski* mówi, rękopism artykułu, wzywającego do gwałtowności, i uwięziono ucznia Köhler w Heidelbergu. — *Gazeta Mannheimska* mówi: — „Moglibyśmy strapiionych zapewnić, iż rządy mają środki, i takie już poczyniły przygotowania, które nie każą się spodziewać rozruchów.” — *Gazeta Hannoverska* mówi o środkach, które każą wnieść o zamierzoném ściągnięciu niektórych południowo-niemieckich kontyngensów Związku.

Kassel dnia 1 sierpnia.

W skutek postanowienia Xięcia Elektora Heskiego i Współregenta, wojsko zmniejszone zostanie do następującej siły: 10 batalionów piechoty, 8 szwadronów jazdy, 3 baterye artylleryi i jedna kompania pionierów i rzemieślników.

Dziennik *Witzenhauser wöchentliche Mittheilungen* zawiera, co następuje: — „Z Kassel dnia 3 lipca 1832. Nro 1591. Uchwała Elektorskiego Ministerium spraw wewnętrznych z d. 2 b. m. do liczby 5998, dotycząca się środków policyjnych, koniecznych w skutek zaburzenia w nowszych

czasach, i udziału do onych Polskich emigrantów. Postanowienie: Urzędowi Cyrkulowemu w *Wittenhausen* zaleca się niniejszém rozporządzić ściśle w tym względzie przestrzegać, aby a) emigrantom Polskim, jeśli przybyli, nie pozwalać pobytu w tym kraju, lecz tam, gdzie w podróży swojej przez Hesię Elektoralską do Francyi przybywają, przepisać niezwłoczny przejazd; b) tylko takim z Francyi do Polski powracającym wojskowym dozwolić przejazdu przez Hesię Elektoralską, którzy będą w stanie wykazać się paszportem, zawizywanym przez Cesarstwo-Austryackie lub Królestwo-Pruskie Poselstwo. (podp.) *Hassenpflug*.”

Karlsruhe 1 sierpnia.

Wielki Xiążę Badeński zmógł w dniu 26 lipca prawo o wolności druku, nadane przez niego Xięstwu dnia 28 grudnia r. b. Zgromadzenie bowiem Związku Niemieckiego uznało je za niezgodne z celami Zgromadzenia. W miejscu jego ustanowiona jest cenzura. Zniesione także zostało jawne postępowanie sądowe w przestępstwach wolności druku.

Drezno dnia 3 sierpnia.

Ogłoszone tu zostało w dniu 1 sierpnia postanowienie, mocą którego tak nazwany Voigtlandzki Związek, wspierający wolność druku, ma być rozwiązany. (G.W.)

Frankfort d. 24 lipca.

Dziś powszechnie biega pogłoska, już od niejakiego czasu rozgłoszona, że na naszym przedmieściu Sachsenhausen, wielki gmach, *Deutsches Haus* nazwany, do Cesarza Austryackiego należący, obrocony zostanie na koszary, gdzie 500 Austryaków z związkowej warowni Moguncyi stać będzie. Ci żołnierze mają być przeznaczeni dla szczególnej ochrony seymu związkowego.

Hannover dnia 31 lipca.

Nasz Vice-Król Xiążę Cambridge zamysła w tych dniach odwiedzić Króla Jmci Pruskiego w Berlinie.

Tajny radca wojenowy de Bodenhausen, nasz poseł przy dworze Austryackim, przybył tu na urlop z Wiednia.

Monachium dnia 25 lipca.

Podług doniesień z Tyrolu stoi w tamtejszej stolicy Inspruck 10,000 żołnierzy na załodze, chociaż to miasto tylko 13,000 mieszkańców liczy.

— Dnia 28 —

Powszechnie głoszą, że Pan de Armanperg robioną mu propozycją, aby stanął na czele rządu greckiego, przyjął. Do sprawowania najwyższych urzędów dodani mu będą pułkownik de Heidegger (w stopniu jenerała-majora) i radca stanu Maurer.

Akwisgran 29 lipca.

Dziś w nocy przejeżdżał przez nasze miasto poseł Króla Belgów przy dworze wiedeńskim, Baron de Loe z familią i z swymi podwładnymi, udając się na swój urząd do Wiednia.

Luxemburg d. 28 lipca.

Przy zaciągu 30,000 ludzi do wojska, teraz w Belgii się odbywajacém, wypisano na W. Xięstwo Luxemburskie 3000 ludzi. (G.C.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 25 lipca.

Lord Granville miał dnia 23 b. m. długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych, względem interesów Belgii i Hollandyi.

Messenger des Chambres donosi, że w nocy z 20 na 21 był wielki ruch wojska w *St. Cloud*. Z *Wersalu* wezwano karabinierów, a w *Sevres* czerwone ufany stanęli pod bronią. Minister spraw wewnętrznych przepędził noc w *St. Cloud*: spodziewano się, jak mówią, nowych zamachów przez Karolistów. W przeszłej nocy wojska tutejszego garnizonu, odebrały rozkaz trzymania się w gotowości na każde zwołanie; w koszarach przy ulicy zieloney rozdano ładunki. Na 24ty bowiem, oddawna zapowiedziane działania Karolistów, miało wybuchnąć równocześnie z poruszeniem w *St. Cloud*; lecz, że to nie nastąpiło, i w innych miejscach musiano ich zaniechać.

Słychać, że Marszałek z kąpieli w *Montdor* powtórzył wniosek, już raz przed wyjazdem jeszcze uczyniony, a wówczas odrzucony, o mobilizacyą 300 batalionów gwardyi narodowej; lecz i tą razą Ministrowie, po długich rozprawach, wniosek ten odrzucili. Spodziewają się, że *Soult* za powrotem swoim będzie po raz trzeci wnosił ten projekt.

Dla zaradzenia natłokowi ludu podczas uroczystości lipcowych, urządzono rozmaite, ale równocześnie i w rozmaitych miejscach zabawy, aby podzielić tłumy ludu.

Byli Ministrowie *Karola X.*, uwięzieni w *Ham*, mają zamiar, jak słychać, podać na najbliższe posiedzenie Izby petycyą o ich uwolnienie.

Z Angers 20 lipca.—Sąd przedsięwziął przegląd zamku *la Roche*, należącego do *Hr. Beaumont*. W środku tego gmachu znaleziono skryty pokój i piwnicę, z której przez drzwi tajemnie przechodzi się do psiarni. W piwnicy tej znaleziono 1130 ładunków zrobionych z gazety wychodzącej w *Anjou* z roku 1831 i 1832, 333 nowych kul, baryłkę prochu, 7 strzelb kalibru wojskowego, broni myśliwską, i 3 karabiny, które wszystkie prawie były opatrzone w bagnety. Prócz tego, znaleziono kilka pistoletów, szabel, szpad, toporów, saperskich i t. d. (*G.W.*)

Wczoraj rano wyjechał stąd do *Monachium* Bawarski Posel przy naszym dworze. (*G.C.*)

— Dnia 26 —

Podług listów z *Madrytu*, trzecia i czwarta dywizya armii *Don Miguela*, miała odebrać rozkaz do głównego ataku wojska *Don Pedra*, które, połączywszy się z trzema półkami z *Vien* przybyłymi, udało się do *Koimbry*. Arcy-Biskup z *Braga* i kilka miast z jego dycezyi, wysłali deputacyą do *Don Pedra* z powinszowaniem jego przybycia i oświadczeniem dania mu pomocy. Podług listów z *Vittorii*, wojsko *Don Pedra* miało już zająć *Koimbę*. Posel Portugalski w *Madrycie*, miał na mocy zawartego tajnego traktatu żądać posiłków od rządu Hiszpańskiego, które mu odmówione zostały.

Mówią, iż Marszałek *Soult*, wróciwszy do stolicy, ma się zająć organizacyą 300 batalionów gwardyi narodowej ruchomej.

Podług *Constitutionnel*, rząd tutejszy nie odpowiedział dotąd na notę Rzeczypospolitej Haytańskiej, o zmniejszenie długu Francyi przynależnego podaną, lubo takowa już przed czterma miesiącami nadesłana była, chce bowiem pierwsiem zasięgnąć w tej mierze zdania wierzycieli i osadników.

Podczas uroczystości lipcowych giełda w dniu 28 ma być zamkniętą.

Zakonnicy, którzy dawniej oświadczyli, iż bronić będą tronu, oyczyzny i wiary, usuwają się teraz dla tego, że ustawy kościoła nie pozwalają im przelewu krwi.

Podług treści królewskiego rozporządzenia z 24 t. m., ma być prawo polowania w lasach krajowych na korzyść skarbu w dzierżawę wypuszczane.

Znaczne oddziały wojska, osobiście jazdy, maszerują do Departamentów wyższego i niższego *Renu*.

Dziennik *Messenger* umieścił nadesłany artykuł, którego autor wyraża, iż *Pan Debose*, mieszkający przy ulicy *Roquette*, robi wodę, która nieochybiale i czy chorujących na cholere. Twierdzi dalej, iż 3500 chorych na tę chorobę, zostało tą wodą przywróconych do zdrowia.

Dnia 15 b. m. zatknięto na wieży kościoła we wsi *Montailon*, w Departamencie *Arriège*, białą chorągiew, i przyklepiono kartkę z napisem: — „Żadnych opłat od soli, żadnych opłat od wina, niech żyje *Xiełna Berry*, która nas od nich uwolni, niech żyje *Henryk V!*”

— Dnia 27 —

Z liczby wojska wysłanego do *Algieru*, z tamtąd zwróconego do Francyi, wykazuje się, że armija okupacyjna w Afryce, zupełnie odnowiona

i w dwóynasób powiększoną zostaje; składa się ona przeszło z 25,000 ludzi różney broni. Korweta *la Truil*, która przybyła dnia 18 b. m. z *O-ran* do *Marsylii*, przyniosła wiadomość, że *Beduini* otoczyli powyższe miasto, i Arabowie bardzo licznie się pokazuja.

France nouvelle donosi, że Jenerał *Mina* znajduje się przy armii *Don Pedra* w Portugalii.

Jedno z tutejszych opozycyjnych pism donosi z *Bajonny* z dnia 21 b. m. „Angielski tutejszy Agent handlowy, odebrał dziś o godzinie 4tej po południu przez kuryera z *Madrytu* depesze od tamiecznego Angielskiego Poselstwa, i listy prywatne. Tyle tylko dowiedzieliśmy się o treści tych depeszów, że interessa *Don Pedra* dobrze stoją, że w *Porto* i okolicy sprzyjają jego wyprawie, i że pod *Koimbą* przyszło już do bitwy.” *Journal des Débats* utrzymuje przeciwnie, podług listów odebranych z *Madrytu*, że dnia 15 *Don Pedro* znajdował się jeszcze w *Porto*, organizując nowy korpus, po czém dopiero ma się udać ku *Lisbonie*. (*G.W.*)

Podpółkownika *Grasse* i kilku wojskowych francuzkich, stronników przeszłej dynastyi, po rozruchach marsylskich zbiegłych do Hiszpanii, umieszczono w tamtejszém woysku.

— Dnia 28 —

Gazeta *Temps* pisze: Dawne narody robiły ofiarę ze swych jeńców wojennych na grobach poległych obrońców oyczyzny; u nas niech na grobach lipcowych rycerzy wszystkie namiętności i wszelkie uczucia zemsty wszystkich stronnictw, jako ofiara pogodzająca, poświęcone będą.

Wczorajsze zaćmienie słońca, wydarzone w pierwszym dniu obchodzonej uroczystości, wzbudziło u niższej klasy ludu różne uwagi. *Pan Panthier*, młody literat i sławny orientalista, opisał je w osobnej pieśni.

Podług gazety *National*, odkrył *P. Gambart* dyrektor marsylskiego obserwatorium, w dniu 18 lipca o 11 godzinie wieczorem, małą nową kometę. Jest ona bez ogona, i bez teleskopu nie może być spostrzeżoną. Onegdaj tu uważali tę kometę astronomowie.

— Dnia 29 —

W *Aix* w *Sabaudyi* bawią teraz *ex-marszałek Bourmont*, książę *Raguzy*, jenerał *Colomb d'Uranes*, *P. de Beydelles*, były officer żandar-mów, ci mieszkają częste schadzki.

Monitor udziela następujące wiadomości: Sądzą powszechnie, że wojska *Don Pedra* osadzą *Lizbonę* dnia 18 t. m., a nawet mówią, że *Don Miguel* rozpoczął swój odwrót ku Hiszpanii.

Marszałek *Mortier* powróci w pierwszych dniach września z *Petersburga* do *Paryża*.

Miedzy przedmiotami wystaniami do *Compiegne* dla uroczystości zaślubin króla *Leopolda* z księżniczką *Ludwiką*, znajduje się także obraz, przedstawiający chrzest Króla *Rzymu*.

Od początku rozbrojenia, aż dotąd, oddano w *Wandei* 23,000 strzelb, pałaszy i t. d.

Zdaje się niepodpadać żadney wątpliwości; iż na granicy wschodniej od *Sedanu* do *Colmeru*, obóz dla kilku dywizyi założonym zostanie. — Marszałek *Gérard* w tych dniach tam przybędzie, w celu połączenia na tym punkcie półków północną armię tworzyć mających. W tym samym czasie ma wyruszyć wojsko do granic belgijskich.

Pani Beaumont-Luxemburg, z rodzinami *Montmorency*, *Bethune-Sully*, i t. p. spokrewniona, umarła wczoraj na cholere. (*G.C.*)

Gazeta *France nouvelle* donosi: — „Otrzyma-liśmy nakodiec wiadomości o wyprawie do Portugalii, za których rzeczywistość ręczyć możemy. *Don Pedro* utworzył w *Porto* z weteranów dziewięć batalionów wojska, z których 3600 wyruszyło na przód i dnia 16 zajęło kilka stanowisk, osadzo-nych wojskiem *Don Miguela*, którego jeden ba-talion połączył się z korpusem *Don Pedra*, udajacym się do *Suzao*. Kolumna ta ma z sobą 9 dział. Druga kolumna, z 2600 ludzi złożona, po-szła do *Braga*. Dnia 17 *Ponte de Lima* osad-

(*)

dzono zostało przez 500 ludzi z armii *Don Pedra*. Zresztą mnóstwo wychodźców Portugalskich przybyło do *Tux*.

Przyspieszają tu wielkie przygotowania do wyjazdu Króla i jego rodziny do *Compiègne*.

U niejskiego *Fossard*, zegarmistrza, którego wraz z synem uwięziono, znalezione zostały 60 sztab złota, wartującego 72,000 franków.

Dziennik *Mémorial Bordelais* donosi, z listu daty 14 lipca z *Lisbony* odebranego, że *Don Pedro* 12go zajął *Koimbrę*, 13go *Pompel*, 14go miał być w *Leirii*, a w *Lisbonie* oczekiwany jest na 18 lub 20, i że cała jedna dywizja *Don Miguela*, z 12 tysięcy złożona, jest odciętą od reszty wojska.

Podług innych listów z *Lisbony* z dnia 14, miały to być oddziały 4tej dywizji, pod dowództwem Vice-Hrabi *Sta Martha*, które się połączyły z *Don Pedrem*, a za ich przykładem poszedł 4ty półk jazdy wraz z Półkownikiem z *Torresvedras*.

Listy z *Madrytu* z dnia 20 lipca donoszą, że trzecia dywizja, która spieszyła do *Koimbrę*, ogłosiła Królową *Donnę Maryę*. Jeden półk wierny *Don Miguelowi*, widział się być zmuszonym uciec do Hiszpanii. Nareszcie, że wojsko, które w *Figueira* wylądowało, udało się ku *Lisbonie*, gdzie także flotta na *Tag* miała w tymże czasie wplynąć. Te wiadomości potrzebują jednak stwierdzenia. Inny list donosi, że już kilka prowincyj oświadczyło się za Królową *Donnę Maryę*. Z pewnością zaś utrzymują, że rząd Hiszpański, kazał się cofnąć swemu obserwacyjnemu korpusowi od granic Portugalii.

Mówią znowu bardzo o zaślubieniu *Donny Maryi* z synem naszego Króla Xięciem *Nemoûrs*.

Dnia dzisiejszego rano nadesłane zostały depesze od *P. Durand de Mareuil*, Posła naszego w *Londynie*. W tymże czasie przywiózł *P. Pfeil* Radca Królewsko-Wirtemberskiej legacji depesze, które mają być nadzwyczajnie ważne.

W 1850 roku rząd obstarłował dwa obrazy, z których jeden ma wyobrażać przyjęcie Xięcia *Orleanu* na ratuszu przez Jenerała *Lafayette*, a drugi oddanie sztandarów tutejszej gwardyi narodowej na polu marsowém, gdzie Król odebrał z rąk Jenerała *Lafayette* chorągwie, takowe pojedynczym legiom rozdawał. Podług *Gazette de France*, Król miał teraz oświadczyć swoje życzenie, malarzowi *Petitot*, aby zamiast Jenerała *Lafayette*, jeden z członków rodziny Królewskiej był wystawiony.

Sprzedają tu ryciny, wyobrażające Xiężnę *Berry*, opatrującą ranę żołnierza, który podczas powstania w *Wandei* w utarozce pod *Chêne* był raniony.

Zwraca uwagę Paryżanów zdarzenie to, że dóm, w którym ujęto złodzieiów, *Drouhin* i *Drouillet*, którzy w roku przeszłym skradli medale z Królewskiej biblioteki, położony jest przy ulicy nazwanej, ulica złych chłopców. W miejscach przez nich wskazanych w *Sekwanie*, w ciągu 4ch dni, znaleziono 1248 różney wielkości medalów złotych.

— Dnia 5o —

Hrabia *Mornay*, który z misją dyplomatyczną udał się był do Cesarza Marokańskiego, powrócił już od kilku dni, i miewa częste narady z Ministrami spraw zagranicznych. Stychać, że miał zawrzeć traktat handlowy z tém państwem.

Z rozbrojenia *Wandei*, wplynęło już do *Nantes* przeszło 22,000 rozmaitej broni.

Stychać, że Król *Leopold* zaraz po ślubie uda się z dostojną swoją małżonką do Anglii, gdzie zamek *Clermont* ma być dla niego przygotowany. Mówią, że z powodu zaślubin Xiężniczki *Ludwiki* z Królem *Leopoldem*, miasto *Paryż* wypuszą znowu 16 córek rycerzów Lipcowych, z których te będą miały pierwszeństwo, które się będą chciały zaślubić z synami gwardystów, którzy w dniach 5 i 6 lipca zginęli lub ranionymi zostali.

Monitor umieścił list prywatny z *Cherbourga*

pod datą 25 b. m.: — „Nasz port, który przez długi czas był próżny, nowego teraz nabrał życia. Prócz fregaty *Ariane*, która tu była uzbrojona; przybyły fregaty: *Resolue*, *Medée*, Korwety: *Melagre*, *l'Endymion* i t. d. inne okręty, między którymi liniowy, kilka wielkich fregat i t. p. są wkrótce spodziewane, cel tego zbierania okrętów nie jest z pewnością wiadomy, korweta *Melagre* wypłynęła przed kilku dniami ku brzegom Hollandyi. Nie wiadomo jest, kto będzie tą flotą dowodził, domyślają się jednak, że *P. Ducrest de Villeneuve*.

Podług *Echo de la frontière*, *Valenciennes* i inne pobliskie fortece, zaopatrywane są zbożem i sianem.

— Dnia 31 —

Postanowieniem Królewskim z dnia 28 b. m.: Marszałek *Soult* po powrocie z kąpieli na nowo umocowany został do podpisywania w Ministerstwie wojny.

Uroczystości Lipcowe bardzo spokojnie się odbywały.

Według *Journal du Commerce*, wojska nasze miały otrzymać rozkaz koncentrowania się nad *Renem*.

W *Lyonie* z podwojoną usilnością pracują nad fortyfikacyami.

Do dnia 27 b. m. i r. umarło na cholere w *Paryżu* w ogóle 16,515 osób. (G.W.)

Hr. *Chaptal*, Par Francyi, członek akademii umiejętności i był minister spraw wewnętrznych, umarł onegdaj.

Tutejszy komendant placu, jenerał-major baron *Darriule*, posunięty został na stopień jenerała-porucznika.

Xiążę *Dalberg*, Par Francyi, odjechał stąd przez *Strazburg* do Niemiec.

Podług telegraficznych depeszy z *Bordeaux*, ohchodzą tam rocznicę lipcowych dni przez świętą rewiję, w której przeszło 10,000 wojska i gwardyi narodowej udział miało.

Deputacya z ludzi, co bastylę szturmowali, na których czele jenerał-porucznik Hr. *Hulin* się znajdował, wręczyła Królowi podczas onegdajszej rewii adres.

Ponieważ półkownik 4tej legii tutejszej gwardyi narodowej *P. Sedillot*, złożył swoją posadę, toż samo uczynił podpółkownik *P. Chapuis*, dla zniweczenia wieści, jakoby pierwszego spowodował do dymisji dla tego, aby sam pozyskał posadę półkownika. (G.C.)

— Dnia 1 sierpnia. —

Wiadomość o śmierci Xięcia *Reichstadt*, dopiero wczoraj przed południem tu przybyła, z którą Hr. *Sebastiani* udał się natychmiast do *St. Cloud*, aby o tém Króla zawiadomić.

Wczoraj Xiężna *Braganza*, jako w dzień jej urodzin, zaproszoną została z Królową *Donną Maryą* na obiad do *St. Cloud*. — Cholera coraz bardziej się zmniejsza w stolicy, wczoraj umarło tylko 44 osób.

Dopiero w przyszłą niedzielę, to jest, d. 6, Król z familią wyjedzie do *Compiègne*.

Przy zbliżający się rocznicy wstąpienia na tron, udzielił Król ulaskawienia dla 56 więźniów w domu kary i poprawy w *Riom*.

— Dnia 2 —

Król w towarzystwie Xiążąt *Orleanu* i *Nemoûrs*, jako też Marszałków *Soult* i *Gérard*, oglądał fortyfikacje, zaczawszy od *Vincennes*, aż do *Montmartre*.

Gazette de France zaprzecza rozszerzonej wieści, jakoby między Hiszpanią a Francją, formalne przerwanie komunikacji nastąpić miało. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 25 lipca.

Król Jmć mianował Pp. *Halt Mackenzie* i *Henry Ellis* członkami rady tajney.

Flota Admirala *Malcolm*, w *Cove* zostanie znacznie powiększona; przyłączone będą okręty liniowe *Talavera*, *Caledonia*, *Britannia* i Xiążę *Rejent*, fregata *Vernon* i parowy okręt *Dee*; przeznaczenie tej floty nie jest jeszcze wiadome.

DODATEK

Wilno dnia 8 Sierpnia r. s. 1852 roku.

W miesiącu wrześniu spuszczoney będzie z warstatu w *Pembroke* nowy o 120 działach okręt nazwany *Royal William*.

Liczba wojsk *Don Pedra* podług tutejszych gazet ma wynosić tylko 11,000. Armia ta, mówi *Courrier*, nie ma żadney kawalerji. Spodziewają się jednak, że dezercya z wojska *Don Miguela*, ochotnicy i milicya, pomnożą znacznie tę armją. Podług doszłych wiadomości z różnych hrabstw, spodziewają się w Anglii bardzo obfitych żniw.

Dziennik *Sun* donosi, że w towarzystwach wojskowych mówią o powiększeniu naszego wojska o 10,000 ludzi.

— Dnia 27 —

Gazety prowincjonalne donoszą, że Xieźna *Berry*, ma się teraz na wyspie *Guernsey* znajdować, gdzie wiele jej stronników zgromadziło się około niej.

— Dnia 28 —

Dziennik *Globe* donosi: „Konferencya naradzała się wczoraj nad odpowiedzią Króla Hollenderskiego. Spodziewamy się, że układy przyjdą wkrótce do skutku. Rząd Hollenderski, przekonany o bezużyteczności dłuższego oporu Wielkim Mocarstwom Europy, przystąpił, jak mówią, do przyjęcia 24 artykułów, uznania Xieźcia *Leopolda* Królem Belgów i ułożenia się z nim bezpośrednio względem mniej ważnych punktów traktatu.

Pan *Charles Bagot* po swym powrocie z *Hagi*, miewa prawie codziennie narady z ministrami spraw zagranicznych.

Podług *Hof-Journal*, miała w przeszłym tygodniu Xieźna *Berry* znydować się incognito w Londynie. Zapewnia także ten dziennik, że w *Clermont* czynią przysposobienia do przyjęcia znakomitej osoby.

Dziennik *Globe* donosi, że odebrane listy z *Bilbao* zawierają rozgłaszana wiadomość o przebyciu dwóch setnych pułków *Don Miguela* na stronę *Don Pedra*.

Stychać, że, jeżeli nie zaydzie ważny jaki wypadek, parlament ukończy swe czynności z dniem 10 sierpnia. (G.W.)

Królewskiem rozporządzeniem z dnia 21 lipca, zostają Pan *Ch. Grant*, wice-hr. *Goderich*, *Melbourne* i *Palmerston*, hrabia *Grey*, *P. J. C. Spencer* (lord *Althorp*), *P. P. Wynn*, *J. Sullivan*, *Rob. Grant*, *H. Ellis*, *Holt Mackenzie*, *R. Gordon* i *T. B. Macauley*, mianowani kommissarzami do wschodnio-indyjskich spraw.

Globe pisze, że francuzka flotta przeszłego czwartku koło *Boulogne* płynęła, udając się do *Skaldy*.

— Dnia 29 —

Potwierdza się wiadomość przez gońca tu onegdaj przybyłego o zajęciu przez wojska *Don Pedra* miast *Koimbr* i *Aveiro*. (G.C.)

Times potwierdza wiadomość onegdaj przez *Courrier* udzieloną: że *Aveiro* i *Coimbra* przez wojska *Don Pedra* zajęte zostały. (G.W.)

W dniu 23 b. m. była w *Edyburgu* wielka uroczystość, na której nadzwyczajna liczba widzów tak z miasta, jak z przyległych okolic się zebrała. Był to dzień, w którym Xieźę *Buccleugh* tamczemu królewskiemu towarzystwu strzeleckiemu wręczył nowe chorągwie, jako podarunek *J. K. Mości*. Między przytomnymi zagranicznymi widzami, znajdował się także młody Xieźę *Bordeaux*. Wieczorem dał Xieźę *Buccleugh* świetną ucztę.

Przybył tu okręt z *Quebeku*; passażerowie, znajdujący się na pokładzie tego okrętu, wystawiają okropny obraz zniszczeń, jakie cholera w *Quebeku* zrujnowała. Domy, sklepy towarów i sklepy zamknięte, w celnym urzędzie zostało tylko dwóch urzędników przy życiu; ludzie umierali po większej części na ulicy, wielki brak lekarzy czuć się daje i t. p.

— Dnia 31 —

Pełnomocnicy pięciu Mocarstw, odprawili

wczoraj w biurze spraw zagranicznych kilkogodzinną naradę.

Z *Dower* donoszą z dnia 29 t. m., że naczelny wódz armji, lord *Hill*, odprawił z całą załogą przegląd na wzgórzach i był zupełnie zadowolony z dobrej postawy wojska.

— Dnia 3 sierpnia. —

Podług urzędowych doniesień, wojsko *Don Pedra* dnia 23 zeszł. miesiąca stoczyło walną bitwę w bliskości *Porto*; w której wojska *Don Miguela* pobite, częścią w niewolę zabrane, częścią rozproszone zostały; artyllerya, amunicya, broń i wszelkie sprzęty wojenne dostały się w ręce zwycięzców. — Ta wiadomość potwierdziła się zupełnie przez urzędowy raport, który odebrał pierwszy lord admiralicyi *Sir James Graham*, od *Sir Thomasa Trowbridge*, dowódcy naszej eskadry przed *Duero*. (G.C.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 27 lipca.

Wojsko nasze w obozie pod *Reyen* wykonywało różne manewry w obecności Xieźcia *Oranii* i jego Dostoyney Małżonki, podziwiano postawę i zręczność narodowego wojska.

— Dnia 28 —

W nocy z d. 24 b. m. rząd tutejszy wysłał kurjerów do *Londynu* i innych stolic, z odpowiedzią swoją na odebrane ostatnie akta Konferencyi *Londyńskiej*.

Gazeta Belgijska *Papillote* czyni uwagę, że *Mastrycht* jest obleżony od Belgijszyków, a *Belgia* trzymana w oblężeniu od Konferencyi.

— Dnia 29 —

Co się tycze rozpoczęcia na nowo kroków nieprzyjacielskich, o których tu biega pogłoska, możemy zapewnić, mówi *Nowy Amsterdamski Courant*, że w rządzie tutejszym żadney o tém nie było wzmianki, owszem wszystko zapowiada prędkie ukończenie interesów naszych z *Belgią*.

— Dnia 31 —

Dnia onegdajszego o godzinie 7mej w wieczór przybył Król do *Bredy*, z kąd w dalszą udał się podróż do *Tilbourga*, gdzie odprawi przegląd pierwszej dywizji. Mieszkańcy *Bredy* udali się także do obozu, aby przy mustrze wojska, widzieć swego ukochanego Króla.

— Dnia 1 Sierpnia —

Stychać, iż dnia onegdajszego w wieczór przybyły bardzo pomysłne wiadomości od Konferencyi *Londyńskiej*, które natychmiast odesłano szt. feta do Króla. Spodziewamy się coraz bardziej, prędkiego ukończenia interesów Belgijsko-Hollenderskich. Z tego podniosły się na dzisiejszy giełdzie papiery Hollenderskie i stały się przedmiotem spekulacyi. Również papiery Francuzkie i Angielskie są poszukiwane.

W *Amsterdamie* zrobiono postrzeżenie, że od czasu, jak się zjawia cholera, rosa poranna na roślinach w tamiecznych ogrodach, zamiast zwyczajnie płynną być, jest olejno klejowata.

Nie tylko Hollenderskie, ale Francuzkie i Angielskie papiery podniosły się na naszey giełdzie, w skutku coraz bardziej upowszechnianych wiadomości, iż sprawa Belgijsko-Hollenderska, bliska już jest ukończenia. Szt. feta, która tu onegdaj od Konferencyi w *Londynie* nadeszła, utwierdzać się zdaże ta pogłoski.

Bruxella dnia 28 lipca.

Dziś o godzinie 7mej rano Król w towarzystwie Wielkiego Marszałka, Wielkiego Koniuszego, Jenerała *Han*, Półkownika *Prisse* i doktora *Lebau* wyjechał do *Leutlich*, z kąd we wtorek ma powrócić do tutejszey stolicy.

Nowy poseł francuzki hr. *Latour-Maubourg*, przybył tu dnia wczorajszego.

— Dnia 30 —

Pan *Adair* oczekuje dziś na ważne depesze z *Londynu*, o których mu wczorajszuy kurjer wzmiankował. Po otrzymaniu tey wiadomości, udał się Pan *Adair* do wydziału spraw zagranicznych.

cznych; gdzie i P. Tallenay znaydował się; po-
czem P. Maulenaere zwołał radę ministrów, na
którey P. van de Weyer był przytomny.

Jenerał Niellon i P. Ehs van Brouckere po-
wrócili tu wczoray z Paryża. (G.W.)

— Dnia 31 —

Gazeta *Politique* zawiera co następuje: „W
sobotę przybył francuzki bryg wojenny przed
Boulogne, wystął swoje czołno do lądu i zabrał
wszystkich rotmanów z portu; pytano się którym
znana była żegluga na Skaldzie, i tych zatrzyma-
no, a resztę odesłano. — Potem posłano rozkazy do
maytków w Ambleteuse, Calais i Dunkirchen, wzy-
wając również tych, którzy znali głębokość wo-
dy w Skaldzie. Wszyscy przybyli w niedzielę, i
udali się na pokład brygu. Okręt popłynął na
zachód w kierunku ku Cherbourgowi; mówią iż
się francuzka z angielską flotą potoczy.

— Dnia 1 Sierpnia —

Król powrócił wczoray do Bruzelli w to-
warzystwie swego brata i obódwóch synowców,
i udał się wieczorem z swojemi wysokimi gość-
mi do zamku Laeken.

W przyszłą niedzielę ogłoszona będzie pu-
blicznie zapowiedź Króla na tutejszym ratuszu
w zwyczajnej formie. — Król ratyfikował kontrakt
ślubny, podpisany w Paryżu dnia 28 z. m. P. Mos-
selmann synowiec P. Lehon, odjechał wczoray do
Paryża z ratyfikacją. Zaślubiny przeznaczone na
9. b. m. jako w rocznicę wstąpienia na tron Kró-
la Jmci. (G. C.)

Podług *Emancipation*: „Hrabia Lalaing, któ-
ry w pewnej misji wysłany był do Wiednia,
miał otrzymać od Xięcia Meternicha zapewnie-
nie, że Pełnomocnik naszego Dworu bardzo do-
brego przyjęcia od Cesarza Franciszka spodzie-
wać się może, i że zaraz po jego przyjeździe, Po-
seł Austriacki do Bruzelli wyprawiony zostanie.
Na tę wiadomość podróż do Wiednia Barona Loe
i jego świty ostatecznie postanowiono.

Jedni utrzymują, że Król Hollenderski przy-
stąpił zupełnie do 24 artykułów traktatu, inni
przeciwnie, że wszystkie warunki 67 protokołu
odrzucił. (G.W.)

Amsterdam d. 28 lipca.

Tutejsza gazeta *Handelsblad* pisze: „Odbie-
ramy tu następujący list ze źródła tak godnego
wiary, iż nie wahamy się ręczyć za prawdę: od-
powiedź, którą rząd nasz posłał we wtorek na o-
statnie przełożenia Konferencyi, jest taka, iż bę-
dzie nader przyjemną dla każdego miłośnika po-
koju, i teraz można się spodziewać ułatwienia spra-
wy Belgijskiej w dobrym sposobie. Odpowiedź
ta obstała wprawdzie jeszcze przy projekcie z d.
30 czerwca, lecz bardziey dla formy: bo z dru-
giej strony obeymuje przyzwolenia, które się bar-
dziey do żądań Konferencyi zbliżają. Mocarstwa
niczego nie pragną, jak ułatwienia sprawy Hol-
lendersko-Belgijskiej. Jeśli odpowiedź nasza Kon-
ferencyi nie jest tego rodzaju, aby ją przyjęto
bezw warunkowo, można przecie mieć niepłonną
nadzieję, iż postępując drogą zbliżenia się, nastą-
pi ułożenie się względem spornych jeszcze oko-
liczności, i że Belgia, pomna na własne swoje po-
łożenie, nie będzie czyniła znacznych przeszkód.”

(G.W.)

Leodyum d. 28 lipca.

Panujący Xiążę Sasko-Koburski, brat Kró-
la, przybył tu wczoray w towarzystwie dwóch
synów i wysiadł w angielskim pawilonie. (G.C.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 17 lipca.

Minister spraw zagranicznych, pierwszy Se-
kretarz Stanu, Hr. Alcudia, przesłał Prezesowi
Rady ogólnej lekarskiej rozkaz Królewski, pole-
cając rozestanie go po wszystkich prowincjonal-
nych władzach zdrowia, jak następuje: Król Jmć,
Pan nasz naymiłościwszy, rozkazał, ażeby przepisy,
wydane względem zdrowia, były z naywiększą ści-
słością dopełniane; aby każdy kto z miejsc zara-
żonych cholera, lądem lub morzem wprowadzi
potajemnie towar jaki, został natychmiast rozstrze-

lany, towary spalone, a majątek, jeżeli jaki ma, na
skarb zabrany. Prócz tego Najjaśniejszy Pan roz-
kazał raczyli, iżby przybywający z miejsc zarażo-
nych, dopiero przez granicę byli przepuszczeni,
gdy dopełnią przepisów względem cholery wy-
danych, i nadto gdy pozostawia za granicą swe
rzeczy, które cholera przyciągają.

Król Jmć dnia onegdayszego wstał z łóżka,
w którym go podagra trzymała.

W Oporto został w imieniu Królowey Maryi
utworzony rząd, na którego czele stoi Don Pedro;
ze wszech stron przybywają deputacye.

— Dnia 19. —

W gabinecie panuje wielkie rozdwojenie. Mi-
nister skarbu Pan Ballasteros żąda uwolnienia od
urzędu, a to w skutek planów Pana Alcudia, ra-
dzie gabinetowej przełożonych. Za przykładem
Pana Ballasteros, poszli dyrektor kassy umorzący-
cey, potem margrabia de Casa Irujo, P. Burgos i
ci wszyscy, którzy wprawdzie od r. 1823 za spra-
wę teraźniejszego Króla się oświadczyli, ale syste-
matowi apostołskich ustawicznie się sprzeciwiali.

Nowa portugalska, z 145 artykułów składa-
jąca się konstytucya, została także w języku hi-
szpańskim wydrukowaną, i w wielokrotnych e-
xemplarsach jest w obiegu.

W Estramadurze jest wojskowa junta, usta-
nowiona celem ścisłego uważania granicy Portu-
galskiej. Jenerał kapitan St. Juan ma tam naczelne
dowództwo. (G.W.)

TURCYA.

Liwna d. 7 lipca.

Potwierdza się wiadomość, że *Banyaluka* pod-
dała się *Mahmudowi* Paszy, jako Wezyrowi prawego
rządu, a kapitan *Imzaga Suwazlich* znikł; niewia-
domo jeszcze, czy zginął, lub się też gdzie ukrywa.

Donoszą z *Serejewy*, że gdy *Mahmud* Basza,
za rozkazem Sultana, chciał w tym mieście wybie-
rać rekruta do regularnego woyska, mieszkańcy
tegoż miasta wystali 4 Deputowanych z oświad-
czeniem, że tego nie dozwolą; za co rozgniewa-
ny Pasza Deputowanym głowy poćcinać, a do mia-
sta artylleryi ognia dawać rozkazał; tym sposo-
bem zniewolił mieszkańców do zupełnego podda-
nia się rozporządzeniom Sultana. (G.W.)

Konstantynopol dnia 10 lipca.

Naczelnik jednego tutejszego greckiego do-
mu kupieckiego (obcy poddany), został w tych
dniach aresztowany i do Azji na wygnanie skaza-
ny. Utrzymują, że jego europejska korrespon-
dencya, której osnowa widocznie zamach prze-
ciw Turcyi okazywała, dała powód do tego środka.

Układy względem oznaczenia greckich gran-
nic na stałym lądzie, szczęśliwy osiągnęły skutek.
Porta za pieniężne wynagrodzenie, przystąpiła do
propozycyi Londyńskiej Konferencyi. Jednakowoż
względem treści zrobionego traktatu, nie mo-
żna jeszcze dokładnych dowiedzieć się szczegółów.

Ibrahim Pasza coraz większe robi w Syryi
postępy; 16,000 woyska stoi już w bliskości A-
leppu, i zagraża owemu miastu. (G.C.)

O g ł o s z e n i a.

1 Od Kommissyi Wileńskiego Kommissa-
riatskiego Depo ogłasza się, iż życzący podjąć
się dostawy dla znajdujących się w mieście Bia-
łostoku wojskowego szpitala na 150 ludzi etato-
wych chorych niżej wyrażonych, zapasow, mate-
ryałow i mycie bielizny z zawarciem kontra-
ktu na jeden lub dwa lata, raczyli przybydź do
tey Kommissyi na targi czwartego i na prze-
targ ósmego dnia następującego miesiąca listopa-
da teraźniejszego tysiąc ósmset trzydziestego dru-
giego roku z prawnymi ewikcyami, i o prawie
swoim na weyście do podradow świadectwami,
lub z takowemi aktami raczyli przystać upeł-
nomocnionych plenipotencyami — Podjęcie się
dostawy zostawuje się do woli każdego życzące-

go jednego, dwóch lub więcej, z następujących **dziewięciu oddziałów** a mianowicie:

1szy Oddział: za pud: bułek pszennych, miodu patoki, mąki owsianej, pszennej, soli, krup: owsianych, jęczmiennych; za funt: krup: perłowych, smoleńskich, pszennych, za pud: srodu jęczmiennego, grochu, siemienia konopnego, jęczmienia czyszczonego, patoki cukrowej.

2gi Oddział: za pud: mięsa wołowego, masła krowiego, sadła wieprzowego; za funt: łożu wołowego, baraniego, masła krowiego, oleju konopnego makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny, stynki suszonej za pud, kur bitych za sztukę.

3ci Oddział: za wiadro: kapusty kwaszonej półbiałej, ćwikły kwaszonej; za pud: cebuli zielonej, cebuli rzepkowatej, chrzanu korzeni, zieliny świeżej; pieprzu czarnego za funt, marchwi korzeni za pud, gorczycy czyli gorczycznego siemienia za funt; czosnku za pud, chmielu za funt, mięty niemieckiej za pud; za funt jagód świeżych: berberysu, winogron niedożyrających, wiszeń, brusznia, jeżyn, porzeczek czarnych, żurawin za czwartą, soku cytrynowego za stoż, jagód iadłowych za pud, za funt: herbaty zwyczajnej, maykonu, szafwii.

4ty Oddział: za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego, portweynu, zbitni za szklankę, wina winogronnego za butelkę.

5ty Oddział: mleka krowiego za wiadro, iay kurzych za secinę.

6ty Oddział: cukru melissu za funt, za pud: mydła kulistego, mydła czarnego smolistego, świec łożowych; za funt: za arszyn łubkow kwadratowych, krochmalu białego, laku N. 1go, N. 2go, N. 3go, nici: białych, surowych; smoły czarnej, smoły żywicy za pud, dziegiu za pud, tytuniu w liściach za funt; żółci wołowej za funt, za rzę papieru do pisania: białego, Nru 1go, 2go, szarego Nru 3go, tektury, bibuły, galasu za funt; atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsich za sto; owsa za czwartą; za pud: siana, kredy, wapna palonego, stomy żytniej, otrębi pszennej; szpilek mosiężnych za secinę; taśmy płóciennnej za arszyn; trun za sztukę; psiey skórki białej za sztukę, wieników brzożowych za secinę, mioteł brzożowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki, starzyzny płóciennnej za pud, igieł za sto; pjawek żywych za sztukę; węgla brzożowych za czwartą; flaneli za arszyn; klejanki parusiniowej za arszyn, koperwasu za funt.

7my Oddział: za sążeń dREW iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z jodłowemi.

8my Oddział: pobielanie miedzianych naczyń za pud.

9ty Oddział: dla mycia szpitalowej brudnej bielizny, praczek i potażu.

Zarządzający Kommissyą:

4 klasy Altuffew.

6 klasy Szenhelidzew.

7 klasy Broziński.

W obowiązku Sekretarza Truchaczew.

Sekretarza pomocnik Isko. (984).

1 Roku 1832 miesiąca augusta 1 dnia, oświadczenie Imieniem niżej podpisanego zanoszącego się przeciwko Starozakonnego Mortchela

Leybowicza Preńskiego z następnego powodu: niżej podpisany wspólnie z bratem posiadającym w mieście Grodnie dwupiętrowy młyn mrowany i o swobodności takowego w roku je-szoze 1824 februaryi 5 dnia za Nrem 174, 175 i 176 mając wydane trzy świadectwa, każde na rubli srebrnych 500 oycowi żałcego protestującego się Janowi Dietrychowi, takowe wręczył przy plenipotencyi w roku teraż-niejszym moa maja wydany i przyznany Star. Mortchelowi Preńskiemu, a jakowe miały być wkrótce i w każdym czasie powróconemi — Gdy wszakże obażny dotąd takowych świadectw niepowraca; gdy świadectwa te oycowi służące przez żałcego samojednego bez za-przęcia się brata rodzzonego użyte na żaden przedmiot być nie mogą, dla tego protestu-jący się ośażając i znicozemniając Mortchelowi-czowi Leybowiczowi Preńskiemu plenipotenoyą w roku terażniejszym moa maja wydaną nie-ważność świadectw trzech powyższych ogła-szając ostrzegam każdego, aby w żadne ukła-dy na conto rzeczonych świadectw niewcho-dził — Jakowe oświadczenie zamierzając po-dać do Gazet Kuryera Litewskiego podpisu-ję, Konstanty Dietrych Podkancellarzysta.

Roku 1832 miesiąca augusta 1 dnia; przed Aktami Sądu Powiatowego Grodzieńskiego sta-nawszy obecnie W. Konstanty Dietrych, takowe oświadczenie dla wpisania do protokołu potocznego podał, i własnoręcznie w tymże protokole podpisał się — Oczém Sąd Powia-towy Grodzieński przy wycisnieniu Urzędowej pieczęci zaświadcza: Sędzia Dziekoński.

Regent Kazimierz Kronoz.

(987).

1 W domie Wileńskiego Głównego Duchownego Seminarium przy Sawicz Ulicy, odbywać się będzie zrana dnia 16 t. m. sierpnia licytacya, na dostarczenie dla tegoż Semina-rium drzewa opałowego 400 sążni trzy-arszy-nowych w jedno polano od 12 wierzkow, t. j. brzożowego sążni 200 i tyleż sosnowego. Ży-czący należeć do takowej licytacyi zechcą przybyć do pomienionego Seminarium na czas oznaczony. Sekretarz Antoni Potocki. (778)

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATOR-SKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rosyą etc. etc. etc.

Urodzonym: Józefie z Billewiczów Cze-chowiezowej Prezydentowej Granicznej Po-wiatu Oszmiańskiego, Samuelowi Wołkowi b. Prezydentowi tegoż powiatu, Alexandrowi O-lendzkowskiemu b. Podkomorzemu Wołkowyskiemu, Alexandrowi i Johannie Bugielskiemu Tytular-nym Sowietnikom, Antoniemu Maleckiemu Re-gentowi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej, X. Dominikowi Mogilnickiemu Przełożonemu i ca-łemu Konwentowi XX. Franciszkanów Holszań-skich, X. Marcellemu Urbowiczowi Przełożo-nemu i wszystkim XX. Franciszkanom Nar-wiliskim, Wiktorji z Czechowiczów Lewoniew-skiej Komornikowej Powiatu Wileńskiego, Su-kcessorom ś. p. Petronelli Jankowskiej, Feli-xowi Lewandowskiemu, Sukcessorom zesłego Teofila Żylińskiego, Michałowi i Jerzemu Ko-dziom, Józefowi i Franciszce Orlickim, Macie-jowi i Annie Woytkiewiczom, Danielowi Hu-sarzewskiemu, Wincentemu i Barbarze Law-dańskim Rejentom Granicznym Wileńskim, Fi-

lipinie Iskrzyckiej Sowietnikowej Rządu Gubernialnego Wileńskiego, Jędrzejowi Sniadekiemu Sztatskiemu Sowietnikowi i Kawalero-
wi, Janowi Borsukowi, Józefowi Karczewskie-
mu Sędziemu Granicznemu Oszmiańskiemu, Fe-
licyanie Podhereckiej i potomstwu zeszłego
Antoniego Podhereckiego, Piotrowi, Kazimie-
rzowi i Michałowi braciom Koreywow, Anto-
niemu Torczyńskiemu Kapitanowi był. woysk
Polskich, Starozakonnemu Lewinsonowi Szyme-
lowi, Teodorowi Wańkowiczowi b. Podkomo-
rzemu Oszmiańskiemu, Antoniemu Piotrowicz-
owi Sędziemu, Teressie Witulskiej b. Sędzinie
Ziem. Oszm., Kazimierzowi i Antonelli z Prze-
oiszewskich Czechowiczom b. Mar. Oszm., Mar-
cellem Szakszeie Sędz. Guber. Gran. Wileń.,
Krzysztofowi Skrzydlewskiemu Kapitanowi b.
woysk Polskich, Starozakonnemu Mendelowi i
Abrahamowi w stopniu Łaszczewskich, Józefo-
wi Marzeckiemu, Oliwierowi Kupcowi Wileń-
skiemu, Starozakonney Klaczkowej też Kup-
cowey Wileńskiej, oraz dalszym różnego ty-
tułu Kredytorem i Pretensorom. Pozew Edy-
ktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w
majątku Hołoblewszczyźnie w Powiecie Oszm.
ustanowiony, z instancyi Urodzonego Franci-
szka Czechowicza b. Prezydenta Granicznego O-
szmiańskiego, wynosi się *Oto*: Za Dekretem re-
missyynym Sądu Powiatowego Oszmiańskiego,
roku teraźniejszego 1832 stycznia 29 dnia za-
padłym, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na roz-
dział Załłgo i jego żony funduszu naznaczony,
do majątku Hołoblewszczyzny w Powiecie O-
szmiańskim położonego zjechawszy, po spełnie-
niu czynności pierwszemu zjazdowi właściwych
i przeznaczeniu administracyi dekretem swo-
im tegoż roku apryla 19 dnia, komportacyą i
kopią spraw przeznaczył, oraz dzień 3 angu-
sta na rozbiór sprawy konkursowej determi-
nował. Stosownie do zamiarów takowego de-
kretn, Załłgy pozywa Obżałnych do tegoż Są-
da w *Prośbach*: O wyexpedyowanie z posse-
sorami tradycyjnymi aktów inkwizycyi, kalku-
lacyi, a z zastawnymi weryfikacyi; o skasso-
wanie niestusznych, nieprawnych i bezdowo-
dnych pretensy, a prawym tylko wierzyciel-
lom o wydział sched w taxie wieczystey w
miarę piątego procentu. Ponieważ okaże się z
kalkullacyi, że Obżałowana Iskrzycka, nie tyl-
ko całkowicie należność swoją wybrała, lecz
znacznie do masy z tego względu zawinia,
więc na onej summy z procentami i expen-
sami na rzecz teyże masy wskazania — O zni-
kczemnienniu wszelkich ultymarnych konwik-
oyy, wskazów i przepysków — o bliższość do
dowodu i odwodu — oraz o przepisanie wła-
ściwych reguł i zaskutecznienia tego, co ro-
dzay sprawy konkursowej wymagać będzie.
Z P. Ż. (982)

2. W Mohilewskiej Izbie Powszechney O-
pieki z powodu nieopłacenia przez obywatela
Józefa Sakowicza długu, przeznaczony na prze-
daż majątek jego położony Klimowieckiego po-
wiatu, w folwarku Białym Kamieniu dwornych
4, we wsiach Dryszczewie 15 i Dorożkowie 25,
w ogóle 44 rewizyynnych męskiej płci dusz,
z należącą ziemią i pańskim zabudowaniem,
oceniony 7,500 rubli, jakie zaś będą przezna-

czone terminy, o tém uwiadomiono będzie o-
sobno przez wydrukowanie w gazetach ogłoszeń.
Sekretarz Radzca Honorowy Sofronowicz.
Kancellarzysa Rymski Korsakow. (972)

3. Do wydania sposobem pożyczki znay-
dować się będzie w Izbie Skarbowey Grodzień-
skiej z summ należnych funduszowi Eduka-
cyjnemu 22,080 rubli srebrem. Izba Skarbo-
wa ogłasza, iż takowa summa może być wy-
dana na oblig. z ewikcyą ustawami Banku na-
znaczoną od dnia 1 listopada teraźniejszego
roku — 27 julii 1832 roku.
Sowietnik Nowicki.
Sekretarz Hrynkiwicz.
Buchalter Dyonizy Kulwiec. (971)

3. Prospekt Instytutu naukowego od lat
6 w Rydze exystującego pod dyrekcją Hüt-
la Doktora Filozofii.
W tym instytucie podzielonym na trzy
klasy i mieszczącym w sobie uczniów 40, na-
stępne wykładają się nauki: Religia, historia,
geometria, algebra, arytmetyka, języki, ros-
syjski, francuzki, niemiecki, angielski, grecki,
i łaciński. Lekcyje rozpoczynają się zrana od
śpiewania i modlitwy, o pół do 9tej i trwa-
ją do 12zey z południa. Po południu zaś
od 3ciej do 5tej. Od septembra aż do ma-
ja od godziny 5tej do 7mej, uczniowie pod
okiem dyżurnującego nauczyciela powtarzają lek-
cyje dnia upłynionego i przygotowują się na
dzień następny. Oprócz dyrektora pracuje
w instytucie, dziesięciu dobrze usposobionych
nauczycieli. Płaca roczna od uczniów przy-
chodzących rubli srebrem 100, od mieszo-
wych rubli 300. Instytutor niniejszego zakła-
du, mieszkając jeszcze w oyczyźnie swojej
Saksonii, nie tylko, że miał zręczność pozna-
nia wielu tam przebywających Polaków, ale
nadto umiał zjednać ich zaufanie tak dalece,
że do instytutu, którego w Dreźnie był także
dyrektorem, oddawali na edukacyą swoje dzieci.
(965)

3 Z karczmy Karolinką zwanej do ma-
jętności Zameczka należącej, z dnia 23 na 24
t. miesiąca lipca zginęła pięcioletnia szpakowa-
ta klacz, mająca wszystkie nogi czarne, czar-
ny gęsty i pokudłaczony ogon długimi siwe-
mi włosami zakończony, na jedney z nóg prze-
dnich ma znak od dawniejszego przetarcia i
nad kopytem tylney nogi ślad niezgojoney za-
pełnie rany. Ktoby takową klacz znalazł, ra-
czy ją dostawić do niżej podpisanego mieszka-
jącego w Wilnie w murach Uniwersyteckich,
od którego przyzwolicie nagrodzonym zostanie.
F. Brunner.
Полицмейстеръ Ожиговъ. (953)

3. Wileński Mieszczanin Starozakonny Hirs-
Chławnowicz Lapides wyjeżdża za granicę Tu-
reckiego Państwa do M. Jeruzalem, dla zwie-
dzenia świętych miejsc, z terminem trzyletnim,
z żoną swoją Sorą Rywką Ickówną, synami
Szender Mowszą i Pinchase, córkami: Leją
Mindlą i Dobke Estero, niewiestką Ente, słu-
żącym Meszelem Morduchowiczem i służącą
Chaną Joselówną. Augusta 1 dnia 1832 r.
Policmeyster Podpółkownik Ożygow. (977)